

Medlemsblad för Svensk-Lettiska Föreningen

Nr 1 (40) 2007, januari

Ordförande: Torgny Wiktorsson, tel 08-782 92 19, 070-782 92 19,
e-post: torgny@kubs.se
Redaktion: Rune Bengtsson, Siargatan 11, 5 tr, 118 27 STOCKHOLM
tel 08/740 42 53, 782 26 37, e-post: rune.bengtsson@prv.se
Postgiro: 94 86 93-7, medlemsavgift 150 kr
Hemsida: www.svensklettiska.se

Medlemsmöte i Svensk-lettiska föreningen

Torsdagen den 25 januari klockan 18.00

Plats: TCO-huset, Grev Turegatan 33, Stockholm

Zviedru valoda – fyra år som svensk lektor i Lettland

Intresset för svenska och Sverige är stort i Lettland. Vårt språk studeras såväl på gymnasie-
som på högskole- och folkbildningsnivå. Kjell Rindar har arbetat fyra år som svensklärare i
Lettland.

Välkomna! Ta gärna med en intresserad vän!

Cesis – en stad som tidigt insåg frimärkets värde som reklampelare

Världens första frimärke utgavs i England år 1840. Motivet på frimärket var drottning Victoria. Under lång tid var det statsöverhuvuden eller heraldiska symboler eller kanske bara ett ornament kring valörsiffrorna som utgjorde motiv på frankotecknen. Under resten av 1800-talet var det bara undantagsvis som andra typer av motiv förekom. De mest framträdande undantagen var 500-årsminnet av Columbus upptäckt av Amerika och de första moderna olympiska spelen i Aten, båda under 1890-talet, vilka händelser gav upphov till utgivandet av omfattande motivserier i USA respektive Grekland.

Ryssland började ge ut frimärken år 1858, på den tiden givetvis giltiga även i de baltiska provinserna. (Som kuriosum kan nämnas att det ryska storfurstendömet Finland redan år 1856 började använda frimärken). Även de ryska frimärkena hade ornament och heraldiska symboler som motiv.

Provinen Cesis (Wenden på tyska) inom den lettisktalande delen av Livland anordnade ett eget postdistributionssystem, eftersom det ryska postnätet var ganska grovmaskigt med långt mellan poststationerna. Denna verksamhet satte igång år 1863 och man utgav egna frimärken för postdistributionen inom distriktet. För den vidare transporten utanför distriktet användes ryska märken.

Dessa Wenden-frimärken hade under 1800-talet också mestadels heraldiska motiv. År 1864 utgavs således ett märke med en grip ur det livländska vapnet. Gripen ansågs av de ryska myndigheterna som en otillåten symbol och plockades snabbt bort igen från märkesbilden. 1872 gjordes ett nytt försök med en heraldisk figur, denna gång en arm som håller i ett svärd (detta utgör idag bl a stadsvapen i tvillingstäderna Valka och Valga). Denna gång behölls motivet genom flera utgåvor under 1880- och 90-talen.

Slutligen – år 1901 – två år innan Wenden-posten upphörde med sin verksamhet, utgavs ett helt nytt frimärke. Denna gång valdes ett för sin tid mycket ovanligt motiv, nämligen slottsruinen i Cesis. Detta kom att bli ett av de allra första frimärken i världen som avbildar ett turistmål. Turismen som företeelse hade kommit igång på allvar just kring sekelskiftet. Vykortet som fenomen fick sitt genombrott just vid denna tid. Resenärer till Cesis kunde krydda sina vykort även med ett frimärke med en lokal sevärdhet.